Ն. 4538 | 1880 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 27 ՇԻՄԱՍ. ԻՐԹԷՍԻ

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 1881 ՅՈՒՆՎԱՐ 8 ՇԻՄԱՍ. ԻՐԹԷՍԻ — Ն. 4538

21 ԻՆՁԻ ՍԷՆԷ — ١٢٩٨ ՍԷՖԷՐ ٧ — 30 ՓԱՐԱ

Մասիսի Էջերեր

ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԻՐՃԻԵԱՍ

21 ԻՆՁԻ ՍԷՆԷ — ١٢٩٦ ՔԵԱՆ ԷՎ. ٢٧ — 30 ՓԱՐԱ.

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Պերլին, 7 յունվար

Բարլամէնթօնուն քիւշատընտոն էվվել իւբա օլուռան վիւքէլա միւզաքէրաթընա բտզար իրթէսի կիւնիւ պաշլանըլաճագ տըր։ Միւզաքէրաթը մէզքիւրէ վարիտաթը արթըրմագ իչին, պազը թէտապիրի մալիեէ իլէ մէսարիֆի ասքէրիեէնին արթմասընա գարշըլըգ թէտարիքի իւզերինէ ճէրէեան իսէճէք տիր։

Լօնտրա, 7 յունվար

Մէպուսան մէճլիսինէ, Մ. Կլատսթընը, Գարատաղ հուտուտունուն գաթիէն թահտիտինէ գարշը հիշ պիր միշքիլաթ վագը օլմաճաճաղընը պէեան իթմիշ, վէ Եունան մէսէլէսինէ պահս իտէրէք, տէմիշ տիր քի, «Պու մէսէլէնին ատէմի մուվաֆֆագըյյէթինէ զուհուրա կէլմէսի իհթիմալտէն օլան միշքիլաթը ազիմէնին վէ մուխթարաթը ճիտտիեէնին էօնիւնիւ խայլիճէ ալտրգ, ֆագաթ մուխթարանը էօնիւնիւ ալմագ իչին, պէն Էվրոբա իթթիֆագըյլա իսթիմալ իտիլէն թէտպիրտէն տահա ալէա թէտպիր պիմէեօրում։»

Պու նութգատան սօնրա, մէճլիս, միւզաքէրաթըն թէէխիրինի գարարլաշըրմըշ տըր։

Լօրտլար մէճլիսի, գրալիշանը նութգունուն ճէվապնամէսինի գապուլ էյլէմիշ տիր։

Վիէննա, 7 յունվար

Ամինատան ալընան սօն խապէրլէրէ կէօրէ, Եունան գապինէթօսու, Եունանիսթանը գոնֆէրանս բրօթօգոլունա վիրտիկի մանէա ալէյհինտէ տէվլէթլէր ճանիպինտէն միթթէֆիգէն վէ չէտիտէն վուգու պուլան բրօթէսթոտան տօլաեը զիեատէսիյլէ միթէէսիր օլմուշ տուր։ Տէվլէթլէր, Պերլին գոնկրէսինին 14 իւնճիւ բրօթօգոլունտա, Էվրոբանը, հուգուգը հիւքմրանիյի հազրէթի Բատիշահիյի թէճավուզ էյլէմէսինի միւհթէվի օլմատըղընը, վէ պինապէրին գոնֆէրանս պիր հիւսնի իթիլաֆ նասիհաթ իթմիշ օլուպ, մէճպուրի իւլ իճրա պիր հիւքմ վիրմիշ օլմատըղընը, Եունանիսթանա անլաթմըշլար տըր։

Լօնտրա, 7 յունվ.

Մէպուսան մէճլիսի, մէճլիսին թէէխիրինէ տայիր Իրլանտա մէպուսանը թարաֆընտան վուգու պուլան պիր թէքլիֆի, 38 ըէյէ գարշը 301 ըէյ իլէ ըէտտ էյլէմիշ տիր։

ԱԺԱՆՍ ՐԷՕԳԹԸՐ

Լօտրա, 7 յունվար

Մ. Կլատսթընը Եունան մէսէլէսի հագգընտա իթթիխազ էյլէտիկի մէսլէք, Ֆրանսանը մուվաֆֆագաթըյլա իթթիխազ իտիմիշ տիր։ Պու պապտէ իճրա իտիլէճէք միւզաքէրաթը սիեասիեէտէ Ֆրանսանը մուվագգաթէն ըէհպէրլիք իթմէսի գարարլաշընընընը տըր։

Լօնտա, 7 յունվար

Տիւնքի կիւն, լօրտլար մէճլիսնէ, լօրտ Պիգընֆիլտ, հիւքիւմէթին կէրէք խարիճի բօլիթիգասընը վէ կէրէք Իրլանտա հագգընտա իթտիկի թէչէպպիւսաթը թագպիհ էյլէմիշ տիր։

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Տիւնքի կիւն Իրան շահը հազրէթլէրինին եէվմի վէլատէթլէրինէ միւթէսատրֆ օլմասը, սէֆարէթխանէ տօնատըլմըշ, վէ հարպիեէ նէզարէթինտէն կէօնտէրիլէն միւզիգա պանտասը թէրէննիւմազ օլմուշ տուր։

Ագշամ ումում վիւքէյայի ֆիխամ հազարաթըյլա պազը սիֆէրայի տիւէլի միւթէհապէեէ սէֆարէթխանէտէ զիեաֆէթ վիրիլմիշ տիր։

Մապէյնի հիւմաեունան թէպրիք իչին Միւնիր պէյ էֆէնտի հազրէթլէրիյլէ սէրեավէր Խալիլ բաշա հազրէթլէրի կէօնտէրիլմիշլէր տիր։

—Եունան հուտուտունան ալընան պիր խապէրէ կէօրէ, ասքիրի Օսմանլիեէ պիր թագըմ Եունան հայտուտլարը թտագիպ իթմիշլէր վէ հայտուտլար Եունան հուտուտունա չէքիլմիշլէր տիր։ Օ սըրատա ասքիրի Օսմանլիեէ հուտուտու թէճավուզ իթմէմիշ օլտուգլարը հայտէ, Եունան ասքիրի նիզամիեէսի տախիլի հուտուտուտան ասքիրի Օսմանլիեէ իւզերինէ սիլահ ատմըշլար տըր։

—Օրխանիեէ նամ զըրհը էվվելիսի կիւն Զանագ-գալէսինէ միւթէվէճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

—Օսմանլիեէ նամ զըրհը ֆըրգաթին, Կէլիպօլու իլէ Եարքէօյ պէյնինտէ վագը Ինճիր պուրնունա տիւն սապահ գարաեա օթուրտուղու շայի օլմուշ իսէ տէ, օլ պապտէ ըէսմի մալիւմաթ ալընամմըշ տըր։

—Զանագ-գալէտէն ալաֆրանկա յունվար 1 թարիխլէ Մէսէնճըր զազէթասընա պէրվէճհի ատի եազըլմըշ տըր. — «Եու էնատէ պուրատա ասքէրիճէ պիւյիւք հարէքէթ վար տըր։ Հէր թարաֆտան ասքիսի ըէտիֆէ կէլմէքտէ տիր։ Ա.յտօս, Տարտանուս, Էրէնքէօյ վէ Պէշիքթէր մէվգիլէրինտէ իսթիհքեամաթը ճէտիտէ ինչա օլունմագտա տըր։ Պողազ թօրբիլլէր իլէ տօլու օլուպ, էօյլէ զանն օլունուեօրքի, Թիւրքէր հէր տիւշմէնէ գարշը տուրմագլըզա դարար վիրմիշլէր տիր։ Հէր թարաֆտա նէօպէթիլէր գօնուլմուշ օլտուղունտան, եաեան վէ պէյկիրլէ տօլաշանլար պիր տէրէճէ թաճիզ օլմագտա տըրլար, ֆագաթ գօմանտան ճէմալ բաշա հազրէթլէրինին իգտամաթը սաեէսինտէ, ասքիրի նիզամիեէ վէ մուավինէնին հարէքէթի զաեէթ միւնթազամ տըր։»

—Մէսէնճըրը իֆատէսինէ նէզարէն, թէէտիեէ օլունմաեան հէվալաթը սուրէթի թէսվիեէսի պանքէրլէր իլէ մալիեէ նէզարէթի ճէլիլէսի պէյնինտէ թահրը միւզաքէրէտ օլուպ, մալիեէ նազըրը բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան պանքէրլէրին արզուսինէ տայիր հիւսնի նիեաթ պէեան, վէ պանքէրլէր թարաֆընտան տախի պազը մէսարիֆի աճիլէնին թէսվիեէսի իչին, հիւքիւմէթի Սէնիյյէեէ պիր եէնի ավանս իտիլտիկի հայտէ, տիւեունը սայիրէնին թէսվիեէսինի տախի գօլայլաթաճագլարը իֆատէ պույրուլմուշ տուր։ Շիմտիլիք լազըմ օլան ագչէ 200 պին լիրա գատար տըր։ Պանքէրլէր, մալիեէ նէզարէթի թարաֆընտան իտիլէն թէքլիֆի միւզաքէրէ իթտիքլէրինտէն, պու պապտէ մուվաֆֆագաթը էֆքեար հասըլ օլմասը միւհթէմէլ տիր։

Խազինէյի ճէլիլէ թարաֆընտան ըիւսումը սիթթէ իտարէսինտէն պիր իսթիգրազ թէքլիֆ օլունտուղու շայեասը իսէ պի ասլ ուէսաս տըր։ Անճագ, տիւնքի նիւսխէմիզտէ եազընընընընը իւզրէ, մալիեէ միւսթէշարը, ըիւսումը սիթթէ մէճլիսի իտարէ ազասընը տավէթլէ, 1855 իսթիգրազընընը ֆաեըզընատան տօլաեը, Ֆրանսա վէ Ինգիլթէրրա տէվլէթլէրինէ թէէտիլ էյլէսի լազըմ կէլէն 80,000 լիրայընընընը ըիւսումը սիթթէ հասըլաթընտան թահվիլաթ համիլէրինէ այտա մըգտարտան թէսվիեէ օլունմասընը թէքլիֆ էյլէմիշ տիր։ Իշպու մէճլիստէ, մալիեէ նազըրը բաշա հազրէթլէրի հազըր պուլունմամըշ տըր, վէ 1879 նոյ. 20 թարիխլի մուգավէլէնամէնին թէպտիլինին, Պազը Ալիճէ միւրաա օլունտուղունա տայիր հիշ պիր սէօզ սէօյլէնիլմէմիշ տիր։

—Ումում ասքիրի նիզամիեէ սէր միւֆէթթիշի էմին բաշա, մէքթէպի ֆիւնունը թըպպիեէնին ումուրը թանզիֆիեէ վէ թաթհիրիեէճէ բէք չօգ նօգսանը օլտուղունու, մէրճիինէ պիլտիրմիշ տիր։

—Տիւնքի կիւն Մէլանիեէ պիր թապուր բիատէ վէ պիր ալայ սիւարի ասքիրի նիզամիեէյի շահանէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Զաթալճա խսթիհքեամաթընտա պուլունան պիւյիւք չաբատա թօբլարը, Եանեաեա կէօնտէրիլմէք իւզրէ, ալէլ ճաճէլէ Տէրիսաատէթէ նագլ իտիլտիքլէրինի իսթանպուլ զազէթասը եազըեօր։

—Պահրիեէ նազըրը բաշա հազրէթլէրինին էվվէլիսի կիւն մալիեէ խազինէսինէ կիտէրէք, տօնանմա իչին լազըմ օլան մէպալիղի թալէպ էյլէտիքլէրի, մէզգիւր զազէթանընընընը միւնտէրիճաթընտան տըր։

—Զըգան բէնչէնպիհ կիւնիւ, ասաթ օն սուլարընտա, Ավսթրիա սէֆարէթի պաշ թէրճէմանը, խարիճիեէ նէզարէթինէ կէլէրէք, տէվլէթի մանթպուասընընընընը պիր նօթասընը Ասըմ բաշա հազրէթլէրինէ թագտիմ, վէ Ավսթրիա սէֆիրի պարօն աբ Գալիս, քէզալիք Պազը Ալիեէ կէլէրէք, խարիճիեէ նազըրը վէ միւսթէշարը.յլա պիր սատան զիեատէ կէօրիւշմիշ, վէ բիվաեէթէ կէօրէ, միւքեալէմէ պիր աղ էվվել դաշ թէրճէման թարաֆընտան թագտիմ օլունան նօթասընընընընը միւնտէրիճաթը իւզէրինէ ճէրէեան իթմիշ, վէ պու միւլագաթատան սօնրա, Ասըմ բաշա հայրէթլէրի պա թէլէկրաֆ վուգու պուլան տավէթ իւզէրինէ, մապէյնի հիւմաեունա կիտիպ, մէճլիսի վիւքէլատա հաղը պուլունմուշ տուր։

Ավսթրիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան վէրիլէն նօթանընընընընը էսասը, Պազը Ալիյի, տէվլէթէր թարաֆընտան միւթթէֆիգէն թէքլիֆ օլունան հիւքմ մէճլիսինի դապուլ տավէթաէն իպարէթ տիր։

—Մէճիտիեէ վաբօրու հիւմաեունու Թօրհանէ բիշկեահընտա չէնտ կիւնտէն պէրու ալմագտա օլտուղու միւհիմմաթ վէ սայիրէյի պիլիքմալ, տիւնքի կիւն Ադտէնիզէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

—Ռիբէմիտլի նամ մահէլլատէն 700 գատար գօեուն եիւքլիւ օլտուղու հայտէ, հարէքէթ իթմիշ օլան պիր ըբմօրքէօր վաբօրունուն էրէյլի էօնիւնտէ գազանը սադաթլանմըշ իսէ տէ, պիթթէսատիւֆ օրատան կէչմէքտէ օլան պիր Ինկիլիզ թիւճճար վաբօրու, մէզգիւր վաբօրու արգասընա թագտարագ սալիմէն Տէրիսաատէթէ կէթիրմիշ տիր։

—Տիւն կիճէ Ֆիլիպէտէ հիւքիւմէթ դօնտընընընա պիր հարիգ զուհուր իտերէք, էվրադը մէվճուտտէ միւհթէրէք օլմուշ, վէ խայլի զարար ու զիեան մուգու պուլուպ, պէշ նէֆէր միլիս ասքէրի տախի թէլէֆ օլմուշլար տըր։

—Էգօ նամ Ռումճա դազէթասընընընընը թէպտիլ իթտիկինտէն, Մաթպուաթ իտարէյի պէհլիկէսի թարաֆընտան թաթիլ օլունմուշ տուր։

—Լազիսթան սանճաղը միւթէսարրըֆը, Իճիլ միւթէսարրըֆը սապըզ Նիւսուհի պէյ էֆէնտիեէ.

Թարապլուսը դարպ վիլաեէթինտէ վագը Խումս միւթէսարրըֆը, վիլաեէթի մէզգիւրէ մէքթուպճուսու սապըզ Ճէլալ պէյ թէվճիհ պույրուրմուշ տուր։

—Հիւքմ գամիսիօնունուն Պրիւսէլտէ թէճէմմիւլ Ավսթրիա տէվլէթի թարաֆընտան թէքլիֆ օլունմուշ օլտուղու Վիէննատա շուեու պուլմուշ տուր։

—Վիէննանընը Նուվէլ Բրէս զազէթասընընընընը Տէրիսաատէթէն ալտըզը պիր թէլէկրաֆնամէտէ, Օսմանլը էվվելաեր ումուրունտան պիրիսինին չու եօլտա սէօզլէր սէօյլէտիկի իչար գելընմըշ տըր. «Պէն թէէմին օլմուշում տուր քի, տէվլէթլէր հուտուտաք Եունանիեէ մէսէլէսինտէ ասլա սուրէթի ճէպրիեէճ միւրաճաաթ իթմէեէճէքլէր տիր, ֆագաթ Եունանիսթանընը մէսլէք ու հարէքէթի տէ թօբուն գուվվէթինի կէօսթէրմէքլիկէ պիպի մէճպուր գելաճագ տըր։»

ՐԷՍՄԻ

Պիր միւտտէթտէն պէրու Ռուսիա մէմալիքինին պազը թարաֆլարընտա զուհուր իտիպ, հուպուպաթը քիւլլիէն մահվ ու թէլէֆ իթմէքտէ օլան Էնսիօբիլիա Օսթրիագա նամ պէօճէյին Գալէյի Սուլթանիեէտէ տախի զուհուր իթտիկինէ տայիր պիր հավատիս շայի օլմուշ, վէ պունուն քէյֆիեէթի վէ հազգաթը տէրհալ մահէլլինտէն իսթիլամ գելընմըշ օլտուղու սըրատա, մէզգիւր պէօճէյին սուրէթի զուհուրի վէ վէ էյրաս իթտիկի խատար օրատա պուլունան Ամերիգա տէվլէթի գօնսօլօսու թարաֆընտան Մէսէնճըր զազէթասընընընընը նէշր վէ իլան օլունմաղա, իշ կէրէյի կիպի պիր սըհհէթ ըէնկի ալմըշ օլտուղունտան, զիրատաթ միւֆէթթիշլէրինտէն իզզէթլու Դէորդ էֆէնտի լիեճիլ թահգիգ հէմման մահէլլի մէզգիւրէ կէօնտէրիլմիշ իսէ Միւմանիլէյհին ավտէթիյյէ վիրտիկի բաբօրթատա, մահսուլ զէմանը օլմատըղը ճիհէթլէ, իչպու զուհուրի պէեան օլունան պէօճէքտէն պիր էսէր կէօրիւլէմէտիկի կիպի, գօնսօլօսը միւմանիլէյհ նէզտինտէ տախի մէզգիւր պէօճէյին մահֆուզ նիւմունէսի օլմատըղընտան, նէ շէքլ ու հէյեէթտէ օլտուղունուն մուայեէնէ վէ թէտգիգի միւմքին օլամաեըպ, ֆագաթ պազը էհալիի զիրատան ալտըզը մալիւմաթա կէօրէ, իչպու զուհուրի իլան օլունան պէօճէքլէր, բէք չօգ զէմանտէն պէրու օրալարատա մէվճուտ օլուպ, եէնի կէօրիւլմիշ պիր շէյ օլմատըզը, վէ պու պէօճէկլին հուպուպաթ հէնուզ պաշաղ հալինտէ իքէն, տանէլէրին սիւտինի էմտիկի մալիւմ իսէ տէ, էօյլէ նէշր օլունտուղու կիպի, պու սէնէլէրտէ թէդրիճաթը խաէրէք, մէզրուաթա չէքիլմէսի տէրճէճէօնտէ մազարրաթը պէօրիւլմէմէկի պէեան օլունմուշ տուր։ Գօնսօլօսու միւմանիլէյհ Հիսարլըգ նամ մահէլլատէ վագը չիֆթլիկինտէ պազը թարլալարընա իւսթիսթէ եալընըզ հընթա վէ շայիր զէրը իթմիշ, վէ պու ճիհէթլէ իշպու պէօճէկլին միւթազը օլտուղու հուպուպաթընը զիրաաթ իտիլմէսի, պէտէղին մէզգիւր թարլալարընը պիր իքի սէնէ խալի պրազըլմասը, վէ հընթա վէ շայիրէ պեաել բաթաթէս վէ քէնէվիր վէ եօնճա վէ թէրֆիլ կիպի նէպաթաթ վէ սայիրէ զէրը օլունմասը, վէ թարլալարընը նէտաս իտիլիպ քէրչիլէնմէսի, պէօճէյին վէ թօբրաղա կէօմմիշ օլտուղու թօխումուն իսհասընա սէպպ օլարագ, ազ զէման իչինտէ քեամիլէն մահվ օլաճաղը գօնսօլօսը միւմանիլէյհէ թէֆհիմ գելընաբըլը, մէմուրը միւմանիլէյհ թարաֆընտան իֆատէ օլունմուշ տուր։ Շուբաֆսիլաթա կէօրէ, օրատա վիճուտունտէն պահս օլունան պէօճէյին Ռուսիա մէմալիքինտէ զուհուր իտէն Էնսիօբիլիա Օսթրիագա պէօճէկլի օլտուղունա տէյրալէթ իտէպիլէճէք.ք զաթի պիր էսէր վէ խապաթ պուլունմամըշ օլուպ, մա մաֆիհ մահսուլ զէմանը հուլուլինտէ թէքրար թահգըգաթը լազըմէ վէ քեամիլէ իճրասընտան նէզարէթճէ կէրի տուրուլմաեաճաղը, վէ նէշրիեաթը վագըա իւզէրինէ իճրա իտիլէն թահգըգաթրն հիւքմիւ պունան իպարէթ պուլունտուղու մալիւմ օլմագ իչին իլանը քէյֆիեէթէ իպթիտար գելընը։

ԻԽԹԱՐ

Կիճէ Սուլթանը հիւքեաեէմիզին պիթմէսի եազլարընընընըն

լուպ օրմատքդրնը թէֆթիշ իթմէք իւզրէ, մուխապէրաթ իճրասընա էօն աեադ օրմուշ տուր։

«Պու էսաս իթթիֆագը արա իլէ դապուլ օլունտուղու ճիհէթլէ, տէվլէթլէր, ըէսմէն պիր թէքլիֆ վուդու պուլմազտան էվվէլ, ինչպու մուխապէրաթը իպթիտաիէենին նէթիճէսինի Պապը Ալիեէ թէպլիղէ, Տէրիսաատէթ սէֆիրլէրինի մէմուր իթմիշլէր տիր։

«Պապը Ալի պու թէքլիֆի գապուլ իթտիկինտէ, հիւքմ մահքէմէսի թարաֆընտան վէրիլէճէք գարար հադդընտա իլէրուտէ իթիրազ իթմէեէ ասլա հադդը օրմաեաճագ տբը։ Եունան տախի մէղքիւր թէքլիֆի գապուլ էյլէտիկինտէ, օ տախի մէղքիւր մահքէմէ թարաֆընտան վէրիլէճէք գարարը գապուլէ մէճպուր պուլունաճագ տբը։ Հալպուքի թէվասիւթ պէօյլէ օրմաեբպ, թէվասիւթ իքի թարաֆը պարբրբրմագտան իպարէթ օլուպ, միւնազտա թահթընտա օլան պիր մատէնին գաթիէն հալլ ու թէսվիեէսի տիմէք տէյիլ տիր։

«Պունունլա պէրապէր, շուրասը տախի մուհադդագ տբը քի, հիւքմ մէճլիսինին վիրէճէկի գարար, Պէրլին մուահէտէսի ահքեամը վէ Դարատաղ թասհիհի հուտուտունա տայիր օլան գարարլար կիպի, էվբրաճա թէալիւգ իտեր հիչ պիր ճիհէթի օրմատընտան, մէղքիւր գարարրն, տիկերլէր գատար գուվվէյի իճրաեէսի օրմազ։»

—Աթինատա Թիւրքճէ Նասիհաթը Նամբյա պիր զաղէթա թապ ու նէշր օլունմատա պաշամբշ տբը։ Պու զաղէթանն միւէլլիֆ վէ սահիպի Ահմէտ Էսատ վէ Ահմէտ Համտի պէյլէր նամարընտա իքի նէֆէր Միւսլման իմիշլէր։

—Բոսթախանէ միւֆէթթիշի օլուպ, կէչէնլէրտէ ազլ օլունան Մուրատ էֆէնտի, պա իրատէյի սէնիյյէ մէմուրիյյէթի սապդագասընա իեատէ պույրուրմուշ տուր։

—Պիր վագբթան պէրու Դալաթատա Մ. Բաբատօբուլօնուն թահթը մէսուլիեէթինտէ թապ օլունան Լը Թան զաղէթասը, մաթպուաթ նիզամնամէսինին պէշինճի մատտէսի իդթիզասընճա, էյեամը նէշրիլլէ, մաթպաասը թէպտիլ վէ թաղեիր օլունտուղու թագարտէ, մէրճիինէ պէեանը հալ վէ քէյֆիեէթ էյլէմէսի լազըմ կէլիր իքէն, գանունուն պէնտի մէղքիւրու խիլաֆընտա, մէրճիի բէսմիսինտէն պիրբուխաթ մաթպաասընը թէպտիլ իլէ, կէչէնտէ թաթիլ իտիլէն ֆարսիւ Պոսֆոր մաթպաասընա նագլ իթմիշ, վէ ատէթա մէղքիւր զաղէթանըն եէրինէ չըդմաեա պաշլամբշ օլտուղունտան, Մաթպուաթ իտարէյի պէհիեէսի թարաֆընտան թաթիլ իտիմիշ սիր։

—Պաթթա թուղրաճը պիր թաճիրին խանէսինտէքի մախզէնտէ խայլի նուգուտ մէվճուտ օլտուղու սարիգլէր թարաֆընտան հիսս օլունմասը իւզերինէ, թաճիրի մէրգումուն խանէսինին գարշըսընտա պիր թագբմ քէսան պիր խանէ խաթիճար իտերէք, մէղքիւր խանէտէն թաճիրին մախզէնինէ եէր աղթընտան պիր լազըմ գազբպ մախզէնէ եագլաշտըգլարը սբրատա, հէր նասըլ իսէ խապէր ալընմասը իւզերինէ, մէրգումար իսթիճար քյէտիլքէրի խանէյի պրբրադբպ ֆիրար իթթիքլէրի վէ զապբթաճա տերտէսթլերինէ զայրէթ օլունմագտա օլտուղու իշիտիմիշ տիր։

—Բումիլի շըմէնտֆէրինին եէտի գուլէտէ վագբ ֆապրիգասընտա միւսթախտէմ Անտոն Նամ քիմէնէ, կէչէն կիւն իրտամէթինի կյֆա իթմէքտէ իքէն, նասըլսա իւզերինտէքի էլպիսէսինտէն մաքինանընը ալմասը իւզերինէ, քէնտիսի չարխլարըլա պէրապէր օն օնպէշ քէրբէ տէօնմիշ, վէ օ որբատա մաքինաճբեա մաքինանընը տուրտուրմասը հէր նէ գատար իխթար օլունմուշ իսէ տէ, միւմանլէյհ օրատա պուլունմամագլէ սայիր խատէմէ թարաֆընտան մաքինանընը գաեբշարը քէսիրմիշ վէ մէրգում աշաղրեա ալընմբշ իսէ տէ, մէրգում Անտօնուն սաղ գոլու իլէ սոլ աեաղը բէք ֆէնա հալտէ էգլիմիշ, վէ ռիվաեէթէ կէօրէ մէրգումուն հալի բէք թէհլիքէլի օրմաեբպ, քէնտիսինէ չըմէնտֆէր աթքպպասը թարաֆընտան պաղըրմագտա իմիշ։

—Թօբխանէտէ էսիրճի Հաճի Մէհէմմէտ էֆէնտինին խանէսինտէ պուլունան 19 եաշընտա զայէթ կիւզել պիր Զէրքէս ճարիեէյէ, Իսմայիլ էֆէնտի նամընտա պիրիսի թալիպ օլուպ, եանընտա տօսթալրընտան պիրի պուլունտուղու հալտէ, 180 լիրաեա բաղարլըղը քէսիրմէքլէ, Իսմայիլ էֆէնտի թէճրիւպէ օլունմադ իւզրէ դըզըն էսիրճի թարաֆընտան հայիզի էմնիէթ պիր գատրն թէրֆիգյլէ քէնտի խանէսինէ կէօնտէրիրմէսինի թալեպ իթմէսի իւզերինէ, դըզ կէօնտէրիրմիշ, վէ իքի իւչ կիւն ոսնրա գատաբն էսիրճինին խանէսինէ կէօնտէրիլիպ բարաեը ալմասը իխպար օլունմուշ օրմասը յրա, էսիրճի Հաճի Մէհէմմէտ էֆէնտի Իսմայիլ էֆէնտինին խանէսինէ իւչ ատֆա կիթմիշ օլտուղու հալտէ պուլամաեբպ, նիհաեէթ աէօրտինճիսինտէ պուլարադ բարաեը թալեպ լյէտիկինտէ, Իսմայիլ էֆէնտի էսիրճինին մէօհրիւյլէ մէմհուր պիր սէնէտ իրայէ իթտիկինտէն, էսիրճի զէվճէսինտէն պիլշիւպհէ խանէսինէ ավտէթլէ իչի խապէր ալբպ զապբթաեա իխպարը քէյֆիեէթ լյլէմիշ, վէ Իսմայիլ էֆէնտի իլէ տօսթու վէ սայիր շահիալէր թէվզբի օլունարադ, գըզըն տախի սահիպինէ իեատէ օլունմուշ օլտուղունու Իսթանպուլ զաղէթասը եազբեօր։

(Բոսթախանէ նէզարէթինտէն)

Սիրքէճի իսկէլէսինտէ վագբ բոսթախանէ գալտրբրմբշ օլտուղունտան, եէնի ճամի բոսթախանէսինին տայիրէլէրի, մէքեաթիպ ալող վէ թէվզի լյլէմէք իւզրէ, կիճէլէրի ալաթուրգա սատթ իւչէ գատար աչբդ գալաճագլար տբը։ Նու գատար քի բոսթախանէնին սէյեար մէմուրլարը, Սիրքէճի իսկէլէսինտէ պուլունարադ, շըմէնտբֆէր թրէնլէրինին հարէքէթինէ տէկին, քէնտիլէրինէ թէսլիմ օլունան մէքթուպլարը գալպուլ իտէճէքլէր տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԿԻԼԻԿԵՑԻ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴՈՑ ԱՐԴԱՐԱՑԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

(Մանրամասնութիւն 4533ին հետ նոյնանուն պատմութեան)

Եւ ի վերայ այսր ամենայնի նոյն ատենուան կղերականութիւնն ալ՝ մանաւանդ կաթողիկոսութիւնը մեծ նշանակութիւն և ոչ սակաւ ազդեցութիւն ունէր թէ ազգութեան և թէ նոյն իսկ կառավարութեանց վրայ. բայց ինչ օգուտ որ այն հանգուցեալ բարեյիշատակ երանելիները երբէք ապագայի վրայ խորհած չեն, և ահա ասոր համար է որ հիմայ սոյն խեղճ Աթոռն ալ այսպէս թըշուառ ու տարտամ վիճակի մը մէջ մնալով կը հեծէ ու կը տագնապի. իրաց այս ցաւալի վիճակին մէջ չվհատելով նորընտիր կաթողիկոսը՝ սկսեր է անմիջապէս կարելի եղածին չափ վանուց նորոգութեան և խել մը ստիպողական բարեկարգութեան ձեռնարկել, քանի մը սենեակներ թէ ի հիմանց և թէ նորոգելով շինել, և պէտք եղած փրուածներով զարդարել տուեր է, գրաստներ, եզեր, կովեր և այլն առեր հերկել, ցանել, փայտեր և այլ պիտոյքներ բերել տալու սկսեր է, վանուց պարտիզին կից եղող Խօզանեանններու ընդարձակ պտղաբեր պարտեզ մ'առեր միւսին հետ խառներ է, և իր պաշտօնական պարտաւորութեանցը համեմատ վանուց տումարները երբոր քննել ու տեղի գտած անթիւ կորուստները և զեղծումները հասկընալու պէտք եղած տեղերը հարցաքննել հարկադրուեր է՝ որ խիստ զգալի եղած իր զանազան գաղտնի ու մեքենական եղանակներով, յանկարծ կիրակի օր մը առաւօտ'ի ժամ Ս. Պատարագի Սսեցոց մեծ մասը՝ որ գրեթէ գլխովին Աղթամարեան գերդաստաններէ, ու Նիկողայոսեաններէ կը կազմուեր, խռովայոյզ թերադրութեամբ երբեմն Ցարութիւն եպիսկոպոս Աղթամարեան, իսկ այժմ Մուհամէտ Էմին էֆէնտի անունը կրող ուրացողի, և գաղտնի թոյլտուութեամբ և աջակցութեամբ նոյն ատենուան մուսուլման միւթէսարրըֆ Սիւլէյման պէյի, տաճարը խուժելով կ'պոռան ժամարար քահանայի դէմ որ չ'յիշատակէ նորընտիր կաթողիկոսը, և այս առթիւ բաւական անկարգութիւններ կըլլան Սսեցոց և այն օրեր հոն գտնուած խել մը Հաճնցոց մէջ տեղ, զորոնք Մկրտիչ կաթողիկոս ինքնին կ'ապահովէ ըսելով, թէ ձեր ուզածին պէս թող ըլլայ, ես պատրաստ եմ ձեր կամքը հաճեցնելու ըստ ամենայնի, միայն թողէք որ Ս. Պատարագի խորհուրդը անխափան կատարուի, և այս կերպով կ'հանդարտի քիչ մը անբոխը և այն միջոցին նոր լսածի պէս ջրքեր ալ կուգան թէ և միւթասարրըֆի կողմանէ, բայց գրեթէ ամեն բան եղած լմնցած էր, ոմանք ծեծուած, ոմանք վիրաւորուած, և ոմանք ալ վերջին ծայր անարգուած ու նախատուած էին. և այս ամեն մէկ եղելութիւնները անմիջապէս թէ հեռագրաւ և թէ հանրագրաւ տեղեկագրուած են թէպէտ առ Ազգ. Կեդր. վարչութիւն՝ բայց երբէք գոհացուցիչ ու ազդու տնօրէնութիւն մ'եղած չէ, այսու ամենայնիւ թէև կաթողիկոսը քանի մը ամիս ևս կ'մնայ աթոռը՝ սակայն միշտ ապահով և վտանգաւոր վիճակի մը մէջ, նա մանաւանդ ալ իրեն յոյսը կտրած է բոլորովին այն յառաջագոյն գողցուած, յափշտակուած եկեղեցական և արտաքին անթիւ գոյքերուն ձեռք բերուելէն՝ որ մինչ հիմայ այնպէս մնացած է այն ամեն մէկ գողցուած անգին խաչ, մատանի, պնակի և այլնները, և թէ խսպառ այս վանուց մէջ ազդեցուտ տնօրէնութիւն մը և բարեկարգութիւն մ'ըլլալէն, քանի որ այս վարչական բարքը և կղզպտական բնաւորութիւնը արմատացած է ազնոց մէջ, որոնց որ նոյն իսկ տնէրուն մէջ անգամ յանուն Ս. Աթոռոյ յիշատակագրուած հազարաւոր պղինձեղէն և այլն կահ կարասիներ անվնեհեր կերպով կ'գործածուին յայտնապէս, և թէ մէկը համարձակի այս մասին հարցում մը ուղղել իրենց՝ սա կ'պատասխանեն անպատկառապէս թէ, «պապամբզատան գալմբշ պիզէ պունլար, սիզ նէ՞ գարբշբրսընբզ պունլարա, պիլմէզմիսինիզքի պուրատա պէօյլէ չէյլէրին սիւալը տախի ճայիզ սաեբլամազ ատլա», եթէ քիչ մ'ալ պնդելու ըլլաս՝ շատ մը տագնապալից սպառնալիքներ կ'տեսնես առջեդ։

Ուստի ալ բնականաբար կ'հետաեեր որ չ'պիտի կընար կաթողիկոսքը հաճեցնելու ըստ ամենայնի, միայն թողէք որ Ս. Պատարագի խորհուրդը անխափան կատարուի, և այս կերպով կ'հանդարտի քիչ մը անբոխը և այն միջոցին նոր լսածի պէս ջրքեր ալ կուգան թէ և միւթասարրըֆի կողմանէ, բայց գրեթէ ամեն բան եղած լմնցած էր, ոմանք ծեծուած, ոմանք վիրաւորուած, և ոմանք ալ վերջին ծայր անարգուած ու նախատուած էին. և այս ամեն մէկ եղելութիւնները անմիջապէս թէ հեռագրաւ և թէ հանրագրաւ տեղեկագրուած են թէպէտ առ Ազգ. Կեդր. վարչութիւն՝ բայց երբէք գոհացուցիչ ու ազդու տնօրէնութիւն մ'եղած չէ, այսու ամենայնիւ թէև կաթողիկոսը քանի մը ամիս ևս կ'մնայ աթոռը՝ սակայն միշտ ապահով և վտանգաւոր վիճակի մը մէջ, նա մանաւանդ ալ իրեն յոյսը կտրած է բոլորովին այն յառաջագոյն գողցուած, յափշտակուած եկեղեցական և արտաքին անթիւ գոյքերուն ձեռք բերուելէն՝ որ մինչ հիմայ այնպէս մնացած է այն ամեն մէկ գողցուած անգին խաչ, մատանի, պնակի և այլնները, և թէ խսպառ այս վանուց մէջ ազդեցուտ տնօրէնութիւն մը և բարեկարգութիւն մ'ըլլալէն, քանի որ այս վարչական բարքը և կղզպտական բնաւորութիւնը արմատացած է ազնոց մէջ, որոնց որ նոյն իսկ տնէրուն մէջ անգամ յանուն Ս. Աթոռոյ յիշատակագրուած հազարաւոր պղինձեղէն և այլն կահ կարասիներ անվնեհեր կերպով կ'գործածուին յայտնապէս, և թէ մէկը համարձակի այս մասին հարցում մը ուղղել իրենց՝ սա կ'պատասխանեն անպատկառապէս թէ, «պապամբզատան գալմբշ պիզէ պունլար, սիզ նէ՞ գարբշբրսընբզ պունլարա, պիլմէզմիսինիզքի պուրատա պէօյլէ չէյլէրին սիւալը տախի ճայիզ սաեբլամազ ատլա», եթէ քիչ մ'ալ պնդելու ըլլաս՝ շատ մը տագնապալից սպառնալիքներ կ'տեսնես առջեդ։

Ուստի ալ բնականաբար կ'հետաեեր որ չ'պիտի կընար կաթողիկոս-

ԿԻՃԷ ՍՈՒԼԹԱՆԸ

(268)

—

մէթիմէ մէրհամէթ իտիպ, պանա աֆվ իթմէսի իչլին ըէճա իտիեօրում։

Պատէհու պիր ճիւղի միւտտէթ տահա սիւքիւթ վագը օլտուգտան սօնրա, Բէրին,

—Մի՛սիս մարքի, տէտի, պու թասվիրնէ գատար միւքէմմէլ տախի օլա, վասըլ օրմադ իսթէտիկիմ մագսէտէ պիզի կէօթիւրէմէզ։

—Նէ՞ իչին։

—Զիւնքի պունտաքի բարլագ կէօզլէր, կիւլիւնճ տօտագլար, կէնճլիք վէ սաղլըգ էսէրի օլան գըրմըզըլըգլա գըզարմըշ պուլունան թաղէ եանագլար, վէ սատէլիկի իչինտէ սէրվէթ իյմա իտէր շու թօալէթ, վէլհասըլ թէքմիլ շու լէթաֆէթ վէ կիւզէլլիք, պիչարէ գըզմճըզաղը արաեան մէմուրլարընն ֆիքրինտէ տահա զիեատէ եանլըշ պիր իտեա հասըլ իթտիրիրլէր։ Զաթէն պու ատամարընն էքսէրիսի ահմագ հէրիֆլէր օլտուգլարընտան, օլ վագբթ քի Ժան տը Սիմէօզ իլէ պու կիւնքի Ժան տը Սիմէօզիս թէֆրիդ իթմէքլիկէ միւգթէտիր տէյիլ տիրլէր։ Հէմ տէ պու թասվիր բէք ուֆագ օլտուգու էճիլտէն, պիզիմ ահմագլար պունունլա իշ կէօրէմէզլէր։

—Էյլէ իսէ նէ՞ եարմալըեբզ, տէտի Բընէ։

—Մէչհուր պիր ըէսսամ թանը-տըզընըզ վա՞ր մը տբը, տէեու սիւալ իթտի Բէրին։

—Էվվէթ, տէեու ճէվապ վիրտի Մ. տը Բիէօ, ըէսսամ Տօյյէնի թանբրբմ։ Ցագաթ պու սիւալի պանա արդ իթմէքտէն միւրաաընբզ նէ՞ տիր։

—Զիքր ու իշար էյլէտիկինիզ ըէսսամին նէզտինէ պու կիւնտէն կիթմէնիզի պիզէ իխթար իթմէք իչին տիր։

—Մէրգումուն նէզտինէնէ՞ եարմագլըզ, վէ քէնտիսինէ նէ՞ սէօյլէմէքլիկէ կիտէճէյիմ։

—Պու միտալէօնու քէնտիսինէ կէօսթէրիրսինիզ։

—Զաթէն քէնտիսի պիլիր։

—Վէ քէնտիսինտէն պու թասվիրին այնինի տէյիլ, իլլա էկէր միւմքին իսէ, թէքմիլ պիր թապլօ, եախսա թապլի պիւյիւքլիքտէ եալընբզ պիր սիմա չըգարմասընը թալէպ իտէրսինիզ, վէ լաքին քէնտիսինէ, պու կիւզել սիմաեը նիւմունէ իթթիխաղ իտերէք, ըէնկի պիր ազ սօրկուն օրմասընը, քէգալիք տօտագլարընն գըրմըզըլըգը սօրմուշ պուլունմասընը, վէ կէօզլերի բարլագ օրաճագ եէրտէ, թասալու վէ էյէմպախշ պիր պագբշտա օրմասընը, վէ շու սիեահ վէ ուզուն սաչ բէրչէմիլերի, զայիֆիլանմբշ օրան եանագլարընտան աշաղը ատրմատաղին սարդբլմասընը, վէ շու ատբլատէի Բընէ։

—Մէչհուր պիր ըէսսամ թանըտըզընըզ վա՞ր մը տբը, տէեու սիւալ իթտի Բէրին։

—Էվվէթ, տէեու ճէվապ վիրտի Մ. տը Բիէօ, ըէսսամ Տօյյէնի թանբրբմ։ Ցագաթ պու սիւալի պանա արդ իթմէքտէն միւրաաընբզ նէ՞ տիր։

—Զիքր ու իշար էյլէտիկինիզ ըէսսամին նէզտինէ պու կիւնտէն կիթմէնիզի պիզէ իխթար իթմէք իչին տիր։

—Մէրգումուն նէզտինէնէ՞ եարմագլըզ, վէ քէնտիսինէ նէ՞ սէօյլէմէքլիկէ կիտէճէյիմ։

—Պու միտալէօնու քէնտիսինէ կէօսթէրիրսինիզ։

—Զաթէն քէնտիսի պիլիր։

—Վէ քէնտիսինտէն պու թասվիրին այնինի տէյիլ, իլլա էկէր միւմքին իսէ, թէքմիլ պիր թապլօ, եախսա թապլի պիւյիւքլիքտէ եալընբզ պիր սիմա չըգարմասընը թալէպ իտէրսինիզ, վէ լաքին քէնտիսինէ, պու կիւզել սիմաեը նիւմունէ իթթիխաղ իտերէք, ըէնկի պիր ազ սօրկուն օրմասընը, քէգալիք տօտագլարընն գըրմըզըլըգը սօրմուշ պուլունմասընը, վէ կէօզլերի բարլագ օրաճագ եէրտէ, թասալու վէ էյէմպախշ պիր պագբշտա օրմասընը, վէ շու սիեահ վէ ուզուն սաչ բէրչէմիլերի, զայիֆիլանմբշ օրան եանագլարընտան աշաղը ատրմատաղին սարդբլմասընը, վէ շու ատբլատէի Բընէ։

—Մէչհուր պիր ըէսսամ թանըտըզընըզ վա՞ր մը տբը, տէեու սիւալ իթտի Բէրին։

—Էվվէթ, տէեու ճէվապ վիրտի Մ. տը Բիէօ, ըէսսամ Տօյյէնի թանբրբմ։ Ցագաթ պու սիւալի պանա արդ իթմէքտէն միւրաաընբզ նէ՞ տիր։

—Զիքր ու իշար էյլէտիկինիզ ըէսսամին նէզտինէ պու կիւնտէն կիթմէնիզի պիզէ իխթար իթմէք իչին տիր։

—Մէրգումուն նէզտինէնէ՞ եարմագլըզ, վէ քէնտիսինէ նէ՞ սէօյլէմէքլիկէ կիտէճէյիմ։

—Պու միտալէօնու քէնտիսինէ կէօսթէրիրսինիզ։

—Զաթէն քէնտիսի պիլիր։

—Վէ քէնտիսինտէն պու թասվիրին այնինի տէյիլ, իլլա էկէր միւմքին իսէ, թէքմիլ պիր թապլօ, եախսա թապլի պիւյիւքլիքտէ եալընբզ պիր սիմա չըգարմասընը թալէպ իտէրսինիզ, վէ լաքին քէնտիսինէ, պու կիւզել սիմաեը նիւմունէ իթթիխաղ իտերէք, ըէնկի պիր ազ սօրկուն օրմասընը, քէգալիք տօտագլարընն գըրմըզըլըգը սօրմուշ պուլունմասընը, վէ կէօզլերի բարլագ օրաճագ եէրտէ, թասալու վէ էյէմպախշ պիր պագբշտա օրմասընը, վէ շու սիեահ վէ ուզուն սաչ բէրչէմիլերի, զայիֆիլանմբշ օրան եանագլարընտան աշաղը ատրմատաղին սարդբլմասընը, վէ շու ատբլատէն, մէրգումու միւսաֆիր օտասընտա պէքլէթմէքսիզին, ըէսսամ տայիրէսինէ չըգարտբլար։ Տօյյէն, իշ իլէ մէշղուլ իքէն, գաբունուն աչբլտըղընը իշլեթտիկինտէ, արդասընա տէօրտիւ, վէ Բընէյի թանըտըզընտան, պիր թէտճճիւպ նիտասը չըգարտբ, վէ Մ. տը Բիէօնիւն իսթիգպալինէ կիտիպ, իքի էլլէրինտէն թութտու, վէ քէլամա աղազլէ։

—Խօշ կէլտինիզ, աղիզիմ մարքի, տէտի, կէլէճէկինիզ խաթրբմտան կէշմէտիկի հալտէ, սիզի կէօրմիւշ օլտուղումա մէճճուն օլտում, ֆագաթ սիզին իլէ սան տէֆա վուդու պուլան պիր միւլագաթբմբզտա, սիզ պիր ուզուն սէյեահաթտան պահ իտիեօրտունուզ։

—Ագիզ տօսթում, տէեու ճէվապ վիրտի Բընէ, թանբը վէ միւքէտտէր պիր թէպէսսիւմ էյլէ, ինսանըն տէտիկի օրմազ, Ալլահըն տէտիկի օլուր տէրլէր, ֆիլվագը կիթմէք թասավվուրտան իտիմ, ֆագաթ սօնրատան հէր նասբլա պու թասավվուրտան սարֆը նազար իթմէքլիկիմ լազըմ կէլտի։ Էվվէթ, պիր տախի սիզին իլէ թօգալաշմագ իգպալինէ նայիլ օրմատեաճաղըմ տէեու զանն իտիեօրտում, ֆագաթ օր պապոէ եանբրմբշ օլտուղումա շիմտի մէճճունում։

—Սահիհէն, էֆէնտիմ, տէեու մուգապէլէ իթտի Տօյյէն, շու եանլըշգատան տօլաեը պէն տախի զիեատէպյլէ մէճճունում։ Ա՛հ, աղիզիմ մարքի, պէնի խաթրբընբզտան չըգարմաեբպ, իգամէթկեահրմին եօլունու տախի ասլա ունութմամբշ օրմանբզտան տօլաեը սիզէ զիեատէսէյլէ թէչէքքիւր իտերիմ։

—Տօ՛սթում, տէեու ճէվապ վիրտի Մ. տը Բիէօ, եէնիտէն թէպէսսիւմ իտերէք, ֆագաթ պու թէպէսսիմիւ էվվէլքինտէն տահա զիեատէ մահզուն վէ միւքէտտէր օլարագ, տօ՛սթում, պանա թէչէքքիւր իթմէյինիզ, սիզ պիլիրսինիզքի, պու ալէմտէ սիզ էն զիեատէ սէվտիկիմ վէ հիւրմէթ ու ըիայէթ էյլէտիկիմ շախսլարտան պիրիսինիզ, անճագ տիւնեատա ինսանըն ֆիքրինի էն զիեատէ իշղալ իտէն խուսուս, քէտէր ու էյէմ տիր։ Պինապէրին պէնիմ, սիզի տիւշունմէքլիկիմ տէ, սիզէ իհթիեաճըմ պուլունմասը տբը, վէ պէնիմ շու վիզիթամ, սօն վիզիթամ կիպի, քէնտիմճէ ֆայտէտէն խայի տէյէլ տիր։

—Տահա էյի եա, տէտի ըէսսամ խահիշլէ, չիւնքի սիզէ ֆայտէլի խըզմէթտէ պուլունմագլըգ, պէնճէ պատիի շիւքրանկյյէթ տիր։ Իմտի, մաթլուպունուզ հէր նէ իսէ սէօյլէյինիզ, սիզէ էգհէր ճիհէթ խըզմէթի իթմէք իսթէրիմ։

Տօյյէն պու լաֆզլարը թէլէֆիֆուզ իթտիկի զէման, նազարը միգաթթընը Մ. տը Բիէօեէ աթֆ

սը այն տեղ ընդ երկար մնալ, քանի որ կեդրոնական վարչութիւնը եւս ալ չենք գիտեր ի՞նչ բարի նպատակաւ լուութիւնը նուիրական համարելով՝ այսքան աղետալի երոզութեանց առաջքը առնելու ազդու միջոց մը ոչ խորհելու՝ և ոչ ալ 'ի գործ դնելու ցոյց մը բրած էր, գուցէ հաճոյք մը և զգացած ըլլալով այս անհաճոյ դէպքերէն, և որովհետև ամառն ալ եկած ըլլալով ըստ տեղական սովորութեան ամառնային տեղ մը երթալը անհրաժեշտ էր, ուստի զկնի շբեղ և մեծահանդէս օրհնութեան սրբալոյս Միւռոնի, որ գրեթէ հինգ վեց հազար ուխտաւորներ և հանդիսատեսներ ունէր, թէմական ժողովքի մը որոշմամբ նոյն ամառը Հաճնոյ վանքը անցնել պարտաւորեցաւ Նորին Վեհափառութիւնը, և ձմեռն ալ Այնթապու կողմերը հանել խորհելով, կերթայ հոն որպէս զի եթէ աջակցութիւն մը ունենայ այն կողմերէն՝ գիշերօրեայ դպրոց մը բանայ ժառանգաւորաց զոր թէև Սսոյ կողմերը բանալ կը փափաքէր, բայց հոն ոչ յարմար տեղ մը, և ոչ ալ նոյն ազգօգուտ եռանդ ու զգացումը ունեցող ազգայիններ տեսնալով և միանգամայն Այնթապու բարեպաշտ ժողովուրդները այս իրեն ազգասիրական եռանդին համապատասխանող նկատելով՝ իսկոյն միւնոյն Այնթապցոց համաձայն որոշմամբ, և մասամբ իւիք ալ նիւթական աջակցութեամբ և օգնութեամբ կը բանայ նոյն գիշերօրեայ դպրոցը յանուն Կիլիկիոյ 20 ի չափ և հետզհետէ աւելի եւս սանուն քներով՝ և Սեբաստիայէն ալ թէրզեան Նշան էֆէնտի անուն վարժապետը բերել տալով ամենայն բարեկարգութեամբ կը շարունակէ մինչև չորս տարի. դրեթէ յուսացուածէն շատ աւելի արդիւնքներ յառաջ բերելով, ինչպէս որ շատերուն և մինչև անգամ օտար ազգերուն զարմանքը և միանգամայն նախանձը շարժած է. քանի քանի անգամներ տրուած օրինաւոր քննութեանց ականատես ու հանդիսատես ըլլալովքին, բայց ցաւօք սրտի կըսեն՝ թէ ճիշդ մի և նոյն միջոցին մէկ կողմէն Ազգ. Կեդր. վարչութիւնը Կիլիկիոյ կաթողիկոսական այն դարաւոր իրաւասութիւնը յափշտակելու ձեռք զարնելով ինքնահնար կանոնատեսը մը կը ծրագրէ՝ դրէթէ գլխովին ձեռնթափ ընելով կաթողիկոսը առաջնորդական պաշտօնատուութենէ, և եթէ ստորին վանահայրութեան մը կարգը իջուցանելով. և միւս կողմէն ալ թէմականները չը քաջալերելով Նորին Սրբազնութեան այս ազգասիրական ջանքը, վհատեցուցին զայն, վասնզի աննչան գումարով մը, այն է ուտելեաց, հագուստի և այլ ամեն մէկ ծախքով հանդերձ միայն տասն և հինգ օսմանեան ոսկի պիտի վճարուեր ազգու մը համար և գուցէ քիչ մը պակասով եւս կրնար ընդունուիլ, բայց դժբաղդաբար վիճակայինք դեռ ուսման ճաշակը առած չըլլալուն՝ Բէրիայէն զատ ուրիշ տեղէ մը տղայք ղրկել չուզեցին բընաւ. ուստի վերջապէս պարտաւորեցաւ յակամայս դադարեցուցել յիշեալ դպրոցը, միայն իր անձնականէն հինգ վեց հարիւր ոսկի ծախք ընելէն ետքը նոյն չորս տարուան մէջ՝ բաց ի Այնթապցոց տուած բաժինէն. և միայն սա շահուեցաւ յիշեալ դպրոցէն որ տասնէն աւելի բաւական ուսեալ տղայք յառաջ գալով անկից այս օրուան օրս թէ դպրոցներու մէջ վարժապետական պաշտօն վարելով, և թէ այլ և այլ միջոցներով ոչ սակաւ ծառայութիւններ կընեն ազգին. մենք շատ աղէկ համոզուած էինք որ՝ եթէ քանի մը տարի ևս շարունակուեր յիշեալ դպրոցը նոյն եռանդով՝ շատ մը օգուտներ պիտի քաղեր ազգը արժանաւոր մշակներ ստանալով անկից, վասնզի մեր ներքին համոզումը այն է որ եթէ ազգին կրօնական և մանաւանդ առաջնորդական պաշտօնները վարելու կղերները ի մանկութենէ սկսեալ՝ Ասիական գեղջուկ ու անփափուկ կենցաղավարութեամբ կրթուած ըլլան՝ աւելի օգտակար ծառայութիւններ կրնան ընել ազգին թէ նիւթապէս թէ բարոյապէս և թէ կրօնական ու եկեղեցական ամենակարևոր կէտերու մէջ, քան թէ Պոլսոյ և Եւրոպայի մէջ ծնեալ և ամենայն փափկութեամբ սնեալ ինքնընծաները. քանզի կղերական սրբազան կոչման հետևողները թէպէտ շատ մը նուիրական յատկութիւններ ունենալու են աւելի քան զաշխարհիկ անձինս. բայց առաւել ևս կարծեմ կրօնասէր՝ եկեղեցասէր՝ անփափկասէր եւ մանաւանդ բաւականասէր եւ կամաւոր աղքատ ըլալու են, իսկ հիմայ ընդհակառակը այս ըսածներուս և ոչ մէկը կրայ տեսնուիլ Պոլսոյ և Եւրոպիոյ մէջ կրթութիւն առած կղերներուն վրայ, քաջ գիտեմք որ այս մեր արդարացի դիտողութիւնը ոմանց քըմայ անհաճոյ պիտի գայ, սակայն երբոր իրենց խիղճը աղէկ մը քընելով ձեռնադրութեան ժամանակին այն առաջի Աստուծոյ և մարդկան տուած շատ մը սարսափելի խոստումները՝ ուխտերը և երդումները մտաբերելու ըլլան՝ կարծեմք այս մեր անաջառ խորհրդածութեանց իրենք ալ իրաւունք պիտի տան ամենայն սիրով և նեղողամտութեամբ . . . :

Իսկ գալով դարձեալ մեր հետաքրքրական պատմութեան, այնուհետև ալ գլխովին յուսահատելով Նորին Վեհափառութիւնը թէ Ազգ. Վարչութեան սոյն բռնած բուռն ընթացքէն որ՝ թէ Տիվրիկ՝ թէ Հալէպ՝ եւ թէ Կիլիկիոյ այլեւայլ վիճակները խել մը խռովասէր ու անձնասէր վարդապետներ ղրկելով, «գուցէ մանաւոր հրահանգներով» կիլիկիոյ այն դարաւոր աթոռը ու անոր գահակալութիւնը յանգոյութիւն դատապարտելու նպատակաւ ամեն մէկ հակառակասիրական միջոցները ի գործ կը դնէին :

(Շարունակելի)

Կը լսեմք թէ Կիլիկիոյ Ամեն. Ս. Կաթողիկոսը կրօնական ատենին առաջարկած պայմանագիրը չէ ընդուներ և չընդունելուն պատճառները գրով յայտներ է Ս. Պատրիարք Հօր :

Կրօնային ատեանը վաղը պիտի գումարի սոյն խնդրոյն վրայ խորհելու համար :

* * *

Եօզղատի մէջ Զօպանեան Դարեգին վարդապետ, որ անպաշտօն կերպիւ այն կողմերը գնացեր է, տեղական կառավարութեան կողմէն ամբաստանուելով բանտարկուեր է : Պատրիարքարանն Եօզկատէն հասած հեռագրերէ իմանալով այս եղելութիւնը, տեղական կառավարութենէն հեռագրովխնդրեց որ յիշեալ վարդապետը տեղւոյն Առաջնորդարանին յանձնուի և դատն ըստ օրինի տեսնուի ձեռնհաս ատենին առջև :

* * *

Եանեայէն ի Պատրիարքարան հեռագիր մը կը հասնի ծանուցանող թէ տեղւոյն Յոյն մետրապոլիտը չէ ուզեր Ս. Հաղորդութիւն տալ օրհասական Հայ հիւանդի մը, որ այն կողմերը գնացեր է առևտրական գործով :

Պատրիարքարանն յատուկ գրով մը խնդրեց Յունաց Պատրիարքարանէն, որ հեռագրով հրաման յուղարկէ Եանեայի Մետրապոլիտին՝ որպէս զի մահամերձ Հայ հիւանդը քրիստոնէական վերջին մխիթարութենէ զուրկ չթողու : Յունաց Պատրիարքարանն անմիջապէս հեռագրով տուեր է խնդրուած հրամանները : Յունաց Ամեն. Սրբազան Պատրիարքն այս առթիւ ևս քրիստոնէական եղբայրակցութեան ապացոյցն, ինչպէս նաև Հայաստանեայց առաքելական եկեղեցւոյ վրայ իւր ունեցած սիրոյն ու յարգանոց նոր գրաւական մը տուած է :

* * *

Երկուշաբթի օրը դատական գործոց Վսեմ. նախարարին կողմէ ազգու հեռագիր մը զարնուեցաւ առ կուսակալն Սեբաստիոյ, տեղւոյն բանտարկեալ ազգայնոց ազատութեան համար :

* * *

Կը լսեմք թէ Հայաստանի սովելոց համար Հնդկաստանի ազգայնոց մէջ բացուած հանգանակութեանց արդիւնքը մինչեւ ցարդ 1500 ռուփիի հասած է :

100 ռուփի ալ Կալկաթայի Լատինաց եպիսկոպոսը ստորագրուեր է :

Նոյնպէս կը լսեմք թէ, Հայաստանի սովելոց համար երկրորդ հանգանակութեամբ Զմիւռնիոյ ազգայիններէն շաբթուս 400 մեճիտիէ թերհաշիւ գումար մը ղրկուած է Սովելոց խնամատար կեդրոնական յանձնաժողովոյ :

(Մ.-է.)

. . . Խմբագիր,

Թաղական խորհուրդս մանաւորապէս կը խնդրէ 'ի Ձէնջ որ յառաջիկայ կիւրակէ օրն որ է 28 դեկտ. քահանայ ձեռնադրութեան կոչումն տեղի ունենալուն համար բարեհաճիք Ձեր պատուական թերթին մէջ ազդարարել, որ վասն կանխաւ իւր խորին շնորհակալիքն կարտայայտէ Ձերդ մեծապատուութեան : Մնամք

Խորին յարգանօք

'ի դիմաց Թաղ. խորհրդոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

Մէրոէ Ա. Շէշէնեան Յակոբ Բաբիկեան

Յէյուպ Ս. Աստուածածին

1880 Դեկտեմբեր 25

Խմբագիր . . :

Յառաջիկայ կիւրակէ 28 դեկտ. Թաղիս Ս. Յովհաննէս Աւետարանիչ եկեղեցւոյ տօնախմբութեան օրն ըլլալով Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք հայրն յատկապէս հրաւիրուած է Ս. Պատարագ մատուցանելու յորմէ յետոյ պիտի նախագահէ նաև Թաղիս նորակառոյց երկսեռ վարժարանաց բացման հանդիսին, ուստի մեծապատիւ խմբագիր, խնդրեմք ծանուցանել զայս 'ի գիտութիւն բարեպաշտ և դրպրոցասէր ազգայնոց և ընդ նմին ընդունիլ կանխաւ մեր շնորհապարտ զգացմանց հաւաստիքը որով :

Մնամք խորին յարգանօք

'ի դիմաց Թաղ. խորհրդոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

Աբրահամ Դ. Փանոսեան Յ. Քիլէրեան

27 Դեկտեմբեր 1880

Կէտիք-բաշա

ԻԽԹԱՐ

Օն սէնէյի միլթէճավուզ Մահմուտ փաշատա Դամանթօ խանընտա իգամէթ իտէն պէրինճի սընֆի չէհատէթնամէյի հայիզ Սելեան էֆէնտի, Բէօբրիւ պաշընտա, Վալիտէ սուլթան խանընտա 3 նիւմէրօյու օտաեա նագլ իթմիշ օլտուղունտան, իճրայի վէքթալէթ, վէ անքն միլթէֆէրրի օլտուղու հէրպիր խոսոսուսլարտա միլթէրիկէրինի խօշնուտ իտէճէկինի իխթար իտէր :

իթմիշ օլտուղունտան, մէրգումուն պիր գաչ հաֆթադքի հալինէ դրեասէն, չիմոիքի գայիֆլիկինի կէօրէրէք, թէաճճիւպտէ գալմըշ իտի, վէ քէնտի քէնտինէ տախի շու լաֆգլարը սէօյլէտի.

—Ա՛հ, աճապա նէ՛ գատար միհն ու մէշագգաթ չէքմիշ օլմալը տըր, վէ տահա տա չէքմէքտէ տիր : Մութլադա գալպինտէ մուհլիք պիր եարէ օլմալը տըր : Տօղրուսու պէօյլէ պիր կէնճ, կիւզէլ վէ քիպարզատէ քիմսէնին շու հայտէ պուլունմասը, թիւրքի չէղբարագ, բէնչիրէլէրիմին ալթընտան կէչմէքտէ օլան էհլի սանաթըն էն սէֆիլինտէն, տահա զիեատէ շայեանը թէէսսիւֆ տիւր, ֆագաթ ճէնապը Հագգքն հէր կիւնա նիյմաթլէ թալթիֆ պուեուրմուշ օլտուղու շու ատէմլէրին, վէլատէթ եըլտըզը պազէն նէ՛ մուզիրը օլուեօր :

Բընէ տը Բիէօ, պու արալըդ Ժան տը Սիմէօնիւն միլտալեօնունու համիլ օլարագ, եիւրէկինտէն ասըմշ օլան ալթուն զինճիրի պօղաղընտան չըգարտը :

Տօյլէն իշպու միտալեօնու կէօրտիւկինտէ, իսթէմէեէրէք տիթրետիւ Մարքի իսէ, քէլամա աղազլէ,

—Ազիզիմ, տէտի, պունտան էվվէլ պանա եարմըշ օլտուղունուզու պիր տէֆա տահա եարմանըզ իչին սիզէ ըէճա իթմէկէ կէլտիմ.

—Էկէրչի արզունուզ պու բօրթիթմիշ օլտուղունտան, մէրգումուն պիր գաչ հաֆթադքի հալինէ դրեասէն, չիմոիքի գայիֆլիկինի կէօրէրէք, թէաճճիւպտէ գալմըշ իտի, վէ քէնտի քէնտինէ տախի շու լաֆգլարը սէօյլէտի.

—Ա՛հ, աճապա նէ՛ գատար միհն ու մէշագգաթ չէքմիշ օլմալը տըր, վէ տահա տա չէքմէքտէ տիր : Մութլադա գալպինտէ մուհլիք պիր եարէ օլմալը տըր : Տօղրուսու պէօյլէ պիր կէնճ, կիւզէլ վէ քիպարզատէ քիմսէնին շու հայտէ պուլունմասը, թիւրքի չէղբարագ, բէնչիրէլէրիմին ալթընտան կէչմէքտէ օլան էհլի սանաթըն էն սէֆիլինտէն, տահա զիեատէ շայեանը թէէսսիւֆ տիւր, ֆագաթ ճէնապը Հագգքն հէր կիւնա նիյմաթլէ թալթիֆ պուեուրմուշ օլտուղու շու ատէմլէրին, վէլատէթ եըլտըզը պազէն նէ՛ մուզիրը օլուեօր :

Բընէ տը Բիէօ, պու արալըդ Ժան տը Սիմէօնիւն միլտալեօնունու համիլ օլարագ, եիւրէկինտէն ասըմշ օլան ալթուն զինճիրի պօղաղընտան չըգարտը :

Տօյլէն իշպու միտալեօնու կէօրտիւկինտէ, իսթէմէեէրէք տիթրետիւ Մարքի իսէ, քէլամա աղազլէ,

—Ազիզիմ, տէտի, պունտան էվվէլ պանա եարմըշ օլտուղունուզու պիր տէֆա տահա եարմանըզ իչին սիզէ ըէճա իթմէկէ կէլտիմ.

—Էկէրչի արզունուզ պու բօրթիրէնին եէնի պիր գօբեասընը էլտէ իթմէք իսէ, տէեու ճէվապ վիրտի Տօյլէն, պու կինտէն իչէ պաշլամաեա հաղըրըմ.

—Խա՛յր, տէտի Բընէ, մանթլուպում պունուն գօբեասը տէյիլ տիր.

—Էօյլէ իսէ, արզունուզ նէ՞տիր, տէեու մուգապէլէ իթտի ըէսսամ, պիր տէրէճէ թէաճճիւպլէ.

—Ֆիքրիմին վէ արզումուն նէտէն իպարէթ օլտուղունու չիմոի սիզէ աչըգտան աչըզա անլաթըրըմ.

—Սէօյլէյինիզ, միւսիւ մարքի, վէ թէէմին օլունուզ քի, պէնտէն նէ մէմուլ իտիեօրսանըզ, իճրասընա հաղըրըմ.

Բընէ, պիր սաաթ էվվէլ Կուլուն սէօյլէտիկի լաֆգլարը, այնէն ըէսսամա թէքրարլասը, վէ մէրգում լագըրտը իթտիքճէ, Տօյլէնին սիմասընտա ֆէվգէլատէ պիր հայրէթ էսէրի հուսուլէ կէլմէքտէ, վէ կիթտիքճէ պու հայրէթ արթմագտա իտի.

Ըէսսամըն ֆիիլէ կէթիրէճէկի ըիւեաեը մարքի իքմալ իթտիկի պէման, մէրգում ըէսսամըն թէհայիւրի օլ մէրթէպէ ճէսամէթ քէսպ իթտի քի, պունու, գարշընտա պուլունարագ էն տալկըն օլան պիր քիմսէնին պիլէ կէօրմէմէսի միւմքին տէյիլ իտի. Պինապէրին պու հալ Բընէնին տախի նազարը տիգգաթընա չարբարագ,

—Սի՛ւպհան Ալլահ, նէ՞յինիզ վար տըր, միւսիւ Տօյլէն, տէեու սիւալ իթտի.

—Նէ՞յիմ մի վար տըր, նէյիմ օլտուղունո՞ւ մու սիւալ իտիեօրսունուզ, տէտի Տօյլէն.

—Շիւպհէսիզ.

—Կէ՛լինիզ, տօ՛սթում, կէ՛լինիզ վէ կէօ՛րինիւզ, վէ օ հալտէ սիզէ եէմին իտէրիմ քի, պիր տախի պանա պու սիւալի տրզ իթմէեէճէքսինիզ.

Տօյլէն, Բընէնին էլինտէն թութուպ, վասի ֆապրիգասընքն թատրգալարընա գատար կէօթիւրտիւ, վէ իւզէրի պիր սիեահ թիւլ իլէ էօրթիւմիւշ օլուպ, օրթա տէրէճէ պիւյիւքլիւքտէ օլան վէ պիր չըվալէ իւզէրինէ գօնուլմուշ պուլունան պիր ըսիմ թախթասը գարշըսընտա տուրտու.

Մարքի իսէ, սէպէպի հագգընտա շիւպհէ պիլէ իտէմէտիկի Տօյլէնին հէեէճանընտան տօլաեը ազիմ թէաճճիւպ իչինտէ պուլունտուզու հալտէ, վուգուի հալի անլաեամմամագտա, վէ սապէրսըզըգըլա շու խուսուսուն, թարիֆ վէ իյզահ իտիլմէսինէ պէքլէմէքտէ իտի.

Պու իյզահաթ իսէ, չօգ սիւրմէյիպ, պիլֆիիլ վէ սուրէթի միւքէմմէլէտէ վէ պիր տէհշէթլի թարզտա իթա օլունտու. Նէօյլէ քի Տօյլէն, էլէրի տիթրէեէրէք, ըէսիմ թախթասընքն իւզէրինէ գօնուլմուշ օլան սիեահ թիւլիւ գալարրտը, վէ պիր ատըմ ըիւճաթ իտէրէք.

—Պա՛գընըզ, տէտի.

Բընէ, պու էմրէ իթաաթլէ, կէօզլէրինի ըէսիմ թախթասընա չէվիրիր չէվիրմէզ, պիւթիւն ազալարը շիտէթլէ տիթրէմէեէ պաշլատը, կէօզլէրինին արալըզը պիւեիւտու, վէ զանն իտէրսին քի գալպի վուրմազ օլտու, Զիւնքի կէօրտիւկիւ թասվիր, Տօյլէնին, Ժան տը Սիմէօնիւ քէնտիսինէ մնտէլ իթթիխազ իտէրէք, չէքմիշ օլտուղու Օֆէլինին սօլմուշ թասվիրի իտի.

Բընէ, ըէսսամըն իքի էլլէրինտէն պիրիսինի թութուպ, վէ պունու գավի սուրէթտէ սըգարագ, պօղուգ վէ հէման պէլլիսիզ պիր սէտտա իլէ,

—Տօ՛յլէն, Տօ՛յլէն, տէտի, Ալլահ աշգընա օլսուն, սէօյլէ՛յինիզ, շու կէօրտիւկիւմ աճապա պիր ըիւճ՞ա մը տըր.

—Խա՛յր, կէօրտիւկիւնիւզ հագգգաթը հալ տիր, տէեու ճէվապ վիրտի ըէսսամ.

—Պու գատընը, պու կէնճ գըզը, պու մէլէքի սիզ կէօրտիւնի՞ւզ մու.

—Նասըլքի սիզի կէօրիւեօրսամ, անը տախի էօյլէ կէօրսիւմ.

—Պու պաքիրէ մախլուգ սիզին գարշընըզտա տուրտու մու.

—Ի՛քի կիւն տուրտու.

—Տիմէք տիր քի, սիզ անը թանը՛ըսընըզ, իսմինի պիլի՛ըսինիզ, վէ պանա տախի պիլտիրէճէ՛քսինիզ.

—Թէէսսիւֆ իտէրիմ քի, պիչարէ գըզ քէնտի իսմինի քէնտիսի տախի պիլմէզ, չիւնքի ադըընա մալի՛քէ տէյիլ տիր.

—Ֆագաթ էլպէթթէ հաեաթտա տըր, վէ սիզ թէքրար քէնտիսինի պուլապիլիրսինիզ.

—Շիւպհէսիզ.

—Իմոի, նէ՞ըէտէ տիր.

—Սալէթրիէր թիմարխանէսինտէ տիր,

Բընէ տը Բիէօ պու սէօզու իշիտինճէ, աճը պիր ֆիղան ըէֆ իտիպ, եըլտըրըմտան վուրուլմուշ օլան պիր ատէմ կիպի, հալընքն իւզէրինտէ տիւշիւ վէրտի.

36

ՀԻՒՍՆԻ ՆԱԶԱՐՏԱ ՕԼԱՆ ՊԻՐ ԶԱԹԸՆ ՏՕՍԹՈՒ ՕԼՄԱԳԼԸՂԸՆ ՖԱԳՏԷՍԻ

Տօյլէն, Մ. տը Բիէօնիւն պիրտէն պիրէ վուգու պուլան պայկընլըղընտան տօլաեը տիւչարը թէաճճիւպ վէ էլէմ օլտուղու թագտիրտէ, մէրգումու պայկընլըղընտան այմագ իւզրէ, էլտէն կէլէն զայրէթի տիրիլ իթմէտի.

Պիր գաչ սանիյյէ սօնրա, Բընէ կէօզլէրինի աչը, վէ ըէսսամըն մարիֆէթիլէ օթուրմուշ օլտուղու գալթուգլու սանտալեէտէն գալգըպ, իլք տէֆա նաղաը տիգգաթընը

ԻԼԱՆԱԹ

Էվդաֆը հիւմսեուն խաղինէսկ մահուլաթ տայիրէսինտէ միւզայիտէլերի իճրա օլունմագտա օլան ա-թի իւզ զիքը արսալարը, պէտէլի միւզայիտէլերի գը.յմէթի մուխամ-մինէլերինէ թէգարրիւպ իթմէյիպ, տուն ֆիեաթլա գալմըշ օլտու-զունտան, իշպու քեանունի էվվէ-լին երկիրմի պէշինճի բէնճէմպիհ կիւնիւնտէն իթիպարէն, չէհրի մէզ-քիւրուն երկիրմի տօղուզունճու բազար իրթէսի կիւնիւ սաաթ օն պիրէ գատար պէհէր կիւն հուզու-րու նէզարէթտէ միւզայիտէյի ին-թիհայիյէլերի պիլ իճրա, հէր նէ գատար զամմ վուգու պուլուր իսէ, գապուլ օլունուպ, զիքր օլունան սաաթտան իթիպարէն, երկիրմի տէօրթ սաաթա գատար տա, երեզ-տէ պէշ վէ տահա զիեատէ զամմ վուգու պուլուր իսէ գապուլ իտի-լերէք, անտէն սոնրա, Պաղը Ալի-եէ տրզ ու իսթիզան օլունաճաղը, ալթընճը տէֆա օլարագ, իլան ու իխթար օլունուր։

7 . . 50,000 . . . Պէյօղլունտա Թէբէ պաչինտա, Ալթընճը տայիրէ դարշըսընտա, պէր մուճիպի խա-բրիթա, 200 զիրա արսայի վագֆիյէ։

8 . . 75,000 . . . Մահէլլի մէզքիւր-տէ, պէր մուճիպի խարիթա, 250 զիրա արսայի վագֆիյէ։

9 . . 75,000 . . . Մահէլլի մէզքիւր-աէ, պէր մուճիպի խարիթա, 250 զիրա արսայի վագֆիյէ։

10 . . 75,000 . . . Մահէլլի մէզ-քիւրտէ, պէր մուճիպի խարիթա, 250 զիրա արսայի վագֆիյէ։

11 . . 75,000 . . . Մահէլլի մէզ-քիւրտէ, պէր մուճիպի խարիթա, 250 զիրա արսայի վագֆիյէ։

12 . . 136,500 . . 79,853, Մահէլ-լի մէզքիւրտէ, պէր մուճիպի խա-բրիթա, 455 զիրա արսայի վագֆիյէ։

Եէնի դաբուտա վագը սանտալիէ ֆապրիգասընէն իւսթ թարաֆընտա էմանէթ մալի պուլունան պաղ-չէլի գահվէ իլէ Այէմ տաղընտաքի բանտամիմա մահէլլի վէ գահվէխա. նէնին պիր սէնէլիկի չէրայիթի մա-լիւմէ իլէ պու քէրրէ մէվգբի միւ-զարտէնէ վաղ օլունարագ, 96 սէ-նէսի քեանունը սանխինին պիրին-ճի կիւնիւ գարարը գաթիսի իճրա օլունաճաղընտան, թալիպ օլան զէվմթրն եէմմի մէզքիւրէ տէկին պիրինճի ապիրէ յի պէյէտիեէ մու-հասէպէսինէ կէլմէյէրի իչին իլանը քէյֆիեէթէ իպթիտար գէլընը։

Միւսագգաֆաթ վէ միւսթէղելաթը վագֆիյէտէն, կէրէք ասկապընէն պիպ վէյէտ վուգուի վէֆաթարընա մէպնի մահլուլ օլան, վէ կէրէք սըրթ վագֆա ապիտ վէ մէքթում պուլունան մահէլլէր-տէն, սուրէթի մահլուլէթ վէ մէքթու-միյյէթի, հէնուզ խաղինէյի էվգաֆա խապէր ալընմամեանլարընը, քէյֆիյէթի մահլուլիյյէթ վէ մէքթումիյյէթի, խա-զինէյի մէրգումէյէ իխպար իլէ սապիթ օլունտուղու ա նէտ, նիզամէն լազըմ կէ-լէն իխպարիյէլերինին, մուխպիրլերինէ ի-թասը մուգարրէր օլմաղլէ, իլանը քէյ-ֆիյէթէ իպթիտար գէլընը։ 4—6

Նորայրի Դաղղիերէն—Հայերէն Բառարանին 28երորդ թերթը ևս հրատարակեցաւ։ Առ այժմ կա-նոնաւոր կերպով չաբաթը մէկ թերթ պիտի ելնէ. իւրաքանչիւր թերթի գինն է 60 փարա արծաթ։ Դիմաւոր մթերանոցն է Ֆրէնկեան գրավաճա-ռանոցը, Ուզուն չարշը, թիւ 362. կը գտնուի նաև ամեն Հայ գրավա-ճառաց քով, Արշակ էֆէնտիի թըղ-թավաճառանոցը ի Ղալաթիա, և Վայսի քով ի մեծ փողոցն Բերայի։

Զինկեանէ Գրգընը 20 ինճի ճիւզի չըգմըշ օլուպ, վէ թէքմիլ թագըմ կէրէք քիթապճըլարտա սաթըլ-մագտա օլտուզունտան, վէ մէզ-քիւր քիթապը օգուեանլարընը քեաֆֆէսի տախի թէլէզզիւզ իտէ-րէք մէմնուն գալմագտա պուլուն-տուղլարընտան, կիւգէլ բօման օ-գումագ արգու իտէնլերին, իշթի-բասընա հիմմէթլերինի արզու վէ տավէթ իտէրիզ։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ԴԱՍԱԳԻՐՔ
ԱԶԳԱՑԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ

Փափաղեան Ստեփան ֆէնտիի աշխա-տասիրած ազգային Պատմութիւնն բա-ւական ժամանակէ ի վեր սպառած ըլա-ով, այս անգամ վերստին տպագրու-թեամբ ի լոյս ընծայուեցաւ Ս. Դ. Պար-տիզպանեան տպարանէն։

Գինն աւելի դիւրամատչելի եղած է, 8 1/2 ղրշ. որ կը ծախուի Հայ գրավաճա-ռաց քով, կեդրոնատեղիք են Բիզա բա-շա խան թիւ 3 Ս. Ղ. Պարտիզպանեան տպարանը, և Ս. Ղուկասեան գրատունը։ Որ ազգային վարժարանաց համար մաս-նաւոր զեղչ կըլլայ եթէ 10էն աւելի ծա-խու առնուի։

ՕՆԱՆՈՒ ՄԵՂՔԸ
ԿԱՄ
ԳԻՋԱԿԱՆ ԱԽՏԵՐՈՒ ՀԵՏԵՒԱՆՔՆԵՐ

Հեղինակ՝ Թիսօս
Թարգմանիչ՝ Եղիազար Մուրատեան

Սոյն պատուական գործը՝ որ Թիսօս մեծանուն Գաղղիացւոյն գրչին արդիւնքն է, իւր տեսակին մէջ ընթերցման արժա-նի մէկ հատիկ գիրք մ'է, անհրաժեշտ, մանաւանդ երկու սեռի երիտասարդաց, որոցմէ շատերն, աւա՛ղ, չարաչար մահ-ուամբ գերեզման կիջնեն, սխալ հասկը-նալով կենաց ճշմարիտ հետեւութիւնները։ Հայրեր, մայրեր, դաստիարակներ կը հը-բաւիրուին օգուտ քաղել այս գերազանց գործէն, մանաւանդ դաստիարակներ՝ ո-րոց յանձնուած է պատանեաց բարոյա-կան և նիւթական կենաց ուղղութիւնը։

Կեդրոնատեղին է՝ Ղալաթիա 6. Ար-շակ էֆէնտիի վաճառատունը, կը ծախ-ուի նաև Կ. Պոլիս Սուճէ Պողոս աղային խանութը, Սուլթան Համամին դրան կից Թղթավաճառ Գեորգեան Աւետիս էֆէնտիին մաղազան և ամեն գրավաճառաց քով, գին 6 ղրշ։

ՏԻԲԻԾ ՄԱԲԻՆԱԼԱՐԸ ԻԶԻՆ ԹԻԼԷ

Կլասկօսա Ճօն Գլար-գէն գումբանեասընէն էն ալեա վէ գալի մաքինա թիրէսի, պուրատա, Պէյ-օղլու վէ Գալաթա վէ Իս-թանպուլ մաղազալարը-նէն քեաֆֆէսինտէ պսե-լունուպ թօբտան վէրաբ-չա բարչա, սաթքն ալմագ խսթէեէնլէրին, Գալաթա-տա Վօյվոտա սօղաղընտա 13նիւմէրօրու մաղազաեա, վէ Իսթանպօլտա Հաճի Քէօչէք ճամիսինտէ 64 նիւմէրօրու մաղազաեա միւրաճաաթ իթմէյէրի։

Պիւյիւք աճէնթ
ԷՄՐՄ Թ. ՃԱՆՕՖԷ

Մագազա իւզերինտէ ալընմագտա մէտալիա մարգարիտ

ՊՏՈՑՏ ՄԸ
ՊՕԼՍՈՑ ԹԱՂԵՐՈՒ ՄԷՋ

Պարոնեան էֆէնտի թէէլիֆի օլտուղու հալտէ, վէ լէթայիֆ թարզընտա եաղըլ-մըշ պուլունտուղու թագտիրտէ, պիր վագբթատան պէրու, ճիւզ ճիւզ նէշր օ-լունմագտա պուլունան մէգքիւր քիթապ, պու տէֆա թէգմիլ օլարագ, 224 սահի-ֆէտէն իպարէթ օլտուղու հալտէ, 12 շէր զ. ա սաթըլմագտա օլտուղունտան հէր քէսին պիլ իշթիրա, հէմ էյլէնիպ վէ հէմտէ իսթիֆատէ իթմէէրինի իթիպ-խտէրիզ։

ՏՕԳԹՕՐ
ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Տօգթէօրու միւմսիլէյհ, սա-պրգը վէճհ իւզրէ, եալընըզ ֆը-ըէնկի վէ պէլ սօուգլուղու, վէ ումումի ալէաթը թէնասիլիեէեէ (ծննդական գործարանայ վերա-բերեալ), վէ իտրար եօլլարընա տայիր խասթալըգլարա տիւչար օլանլարըն էմրի թէտավիլէրի ի-չին, հէր կիւն սաաթ տէօրթտէն օնա գատար, Պաղչէ գարու-սունտա Համիտիյէ թիւրպէսի սըրասընտա վագը 32 նիւմէրօ-լու Սինապեան Վիչէն էֆէնտի էճզախանէսինտէ, վէ բազար կիւնէրի տախի, Պէյօղլունտա Սագըզ աղաճը ճատտէսինտէ վա-գը 27 նիւմէրօրու քէնտի խանէ-սինտէ, քէյֆիսիզլերի գապուլ ելթ-մէքտէ տիր։

ՀԱՅ

Զին վէ ժավա չայլարընը հէր ճին-սի թօբտան վէ ճէսթէ ճէսթէ օլմագ վէ աչըգ վէ գուրթու իչինտէ պուլունմագ իւզրէ, Բ. ԳԼՕՆԱՐԻՏԻՍ ին մաղա-զասընտա սաթըլմագտա տրր։

Միւմայիլէյհ, էմթասընը զաեէթ ալեա ճինստէն օլմասըյլա, բաղչէթ-լու էհալիին քեամիլէն խօշնուտ գա-լաճաղընը վատ իտէր։

ՖԻԵԱԹ ՂԱՇԷԹ ԷՀՎԷՆ

Սաթըլան մաղազա իսթանպօլտա Սագա եօղուշունտա Նիւմէրօ 35։

ՃԷՏԻՏ ԲՈՒԶՆԱՄԷ

Տիվարտա սաբրարագ, սէնէ, այ, վէ կիւն կէօռթէրմէքտէ օլուպ, վէ կիւնտէ պիր եաբրաղը չըգարըլմագտա օլան, վէ պիր գաչ լիսանտան իպարէթ պուլունան Օրացոյց, պու սէնէ տախի, Զարդար-եան էֆէնտի թապանէսինտէ Թիւրքճէ, Էրմէնիճէ, Բուլգարա, Ֆրանսըզճա վէ Պուլ-գարճա օլտուղու հալտէ թէրթիպ, վէ կիւզէլճէ թապ իտիլմիշ օլտուղունտան, կէրէք քիթապճըլարտա. վէ կէրէք Իս-թանպօլտա Սուլթան Համամինտա վաղը Զարդարեան էֆէնտի մաղազասընտա սա-թըլմագտա ըր.

ԱԼԷՍ. Օ ՏԸ ԳՕԼՕՆԵԸ

Օ տը Գոլօնեընրն էն ալէասը 1693 սէնէսինտէ ԺԱՆ ԲՕԼ ՖԷՄԻՆԻՍ ին իճատ էյլէ-տկի, վէ ԺԱՆ ԱՆԹՕԱՆ Ֆաբ-րինանրն Միլան շէհրինտէ 159 նիւմէրօրու Հօշթրասընն խանէսինտէ իսմկիքտէն կէ-չիրտկի Օ տը Գոլօնեը տրր։

Շիշէնին իւզերինտէ գրրմրզը վէ մահ պիր մարգա վար տրր։

Իշպու Օ տը Գոլօնեը եալընըզ Գա-լաթատա Մէրթիպանի սօգաղընտա 12 նիւմէրօրու Թընէլ խանընտա իլք գաթտա մէմուրը մախսուսը միւսիւ Ժօ-զէֆ Է. Ֆլորիանին օտասընտա սա-թըլըր։

ԸՆԴԱՐՁԱԿ
ՕՐԱՑՈՅՑ
1881

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔԻՍՏՈՍԻ
Գին 100 փարայ

—.—

Ցօրդէռլ
Ց'ԵԵՄԻԱ ՔԱՀԱՆԱՑԷ ԽԱՍԳԻՒՂԻ

—.—

Սեպհականութիւն
Ս. Փ. ԱԶԳԱՑԻՆ ՀԻՄԱՆԴԱՆՈՑԻ
ՀԱՅՈՑ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

—.—

ԻՍՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Վիճակագիր տէրութեանց։— Հայրապետութիւն Հայոց։— Հա-յաստան աշխարհ կամ Արմէնիա։— Օսմանեան միջազգային թղթատա-րութիւնք.— Ժամանակագոյց Սուր-հանդակաց Օսմանեան միջազգային թղթատարութեանց։— Եւրոպական նամակատունք ի Կ. Պոլիս։— Ցուց-ակ գնոց թղթատարութեանց և հեռագրութեանց Եւրոպական և Ասիական քաղաքաց Թուրքիոյ։— Սակագին հեռագրի բատ նոր կար-գադրութեանց միջազգային թելե-րու։— Ընկերութիւնք շոգեշարժ նաւարկութեանց, ինչպէս են, Ե-գիպտական (Թրանսիմիէյ)։— Մախ-սուսէ.—Աւստրօ-Հունգար. Լոյդ.— Մէսաժբրի Մարիթիմ.— Բաքէ Է-նէ և ընկերութիւնք։— Ռուսական ընկերութիւն.— Ընտանեական Դե-ղարան։

ՄԱՆՈՒԿ ԶՈՀԵՐ
ԿԱՄ
ԿՈՐՍՈՒԱԾ ՏԱՂԱՆԴՆԵՐ
ԳԻՆ 60 ՓԱՐԱՑ

Կը ծախուի Ց. Դալաֆեանի գրա-տուները 'ի Զագմագըլար թիւ 20 և 'ի Բիւրքճի խան վարի յարկ թիւ 23։

Օ ԲԱՆԹԷՕՆ
ՆԱՄ
ԳԱԼՖՕԲՈՒԼՕ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷԻՆ
ԷՄԹԱԱՑԻ ՃԷՏԻՏԷ ՄԱՂԱԶԱՆՔ
ՊԷՅՕՂԼՈՒ ՊԷՕՅԻՒԻՔ ՃԱՏՏԷ Ն. 391

Պու տէֆա եէնիտէն քիւչատ օլու-նան էմթայի ճէսիտէ մաղազամըզին տահա զիեատէ միւքէմմէլ վէ մուն-թազամ սուրէթտէ թէհհիզ վէ թէզ-եին իտիլմիշ օլմասընը, բիայէթլու է-հալիմիզէ իխթար ու պէհան իթմէք-լիկի, քէնտիմիզճէ պիր շէրէֆ ատտ իտէրիզ։

Մէզքիւր մաղազամըզտա, էնվայի եշեայի ճէսիտէ պուլունտուղու կիպի, Բարիսին էն մէշհուր մաղազա վէ ֆապրիգալարընին տախի էն սօն վէ ճէսիտ ու զարիֆ մալլերի պուլուն-մագտա օլտուղունան պաշգա, կէրէք ԿԻԻԶԷԼ ԿՈՒՍԹՕ, վէ կէրէք ճինսճէ ԱԼԻ ԻԻԼ ԱԼԷԱ օլմալարընա պէ-րապէր, իշթիրալարընա բաղալթ իտէն զաթլարընը, պատիի մէմնունի-յէթլերի օլմագընգ արզու վէ նիյէ-թիմիզանէ պուլունտուղունան, ԷՇ-ՎԷՆ ՍԱԹԸՊ ՏԱ ԱԶ ԳԱԶԱՆՄԱԳ-ԼԸՂԸ, քէնտիմիզճէ պիր գալտէ իթ-թիհազ իթմիշիզ տիր։

ԳԱԼՖՕԲՈՒԼՕ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ՍԱՍ.ՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

COMPAGNIES ANONYMES FRANÇAISES

ՏԷՆԻԶՏԷ ՄԱԼ ՍԻԿՈՒՐԻԹԱ ԻՏԷՆ ԱՆՕՆԻՄ
ՖՐԱՆՍԸԶ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸ

Իշ պու գումբանեալարտան Գ.Ռ.-ը Մ.ԷՐԻՆ 1857 տէ իհտաս
օլունուպ, սէրմաեէսի Ի-Ը Դէլթ Ֆրանգ
Մէլէ-ղէն 1857 տէ իհտաս
օլունուպ, սէրմաեէսի Ի+Ի Դէլթ Ֆրանգ
Բրէվէրան 1869 տա իհտաս
օլունուպ, սէրմաեէսի Ի+Ի Դէլթ Ֆրանգ
Սէ+Ի-ԷՐԷ 1836 տա իհտաս
օլունուպ, սէրմաեէսի դէր դ.ը-Ի Դէլթ Ֆրանգ տրր։

Պալէատէ իշար օլունան տէնիզ սիկուրիթասը գումբանեալարը, պիրլէշմիշ օլոուգալարընտան, վէ քէնտի իհթիեաթ ագչէլէրինին ճէսամէթի հասէպիլէ, զա-եէթ ֆայիտէլի չարթլարլա սիկուրթա խրկ վէ թէէմինաթը միւքէմմէլ իթա իտէպիլիրլէր։

ԽԻԻԼԱՍԱ

Մեծ Ի-Ը Դէլէրէն հոբլարը

1876 տա հասըլ օլան քեար	684,266 Ֆրանգ
1877 » » » »	371,547 »
1878 » » » »	347,256 »
Եէքիւնի քեար	1,403,169 »

1878 դեկտեմբեր 31 տէ օլան ԲԷԷՖԹԷՐ

Սէրմաեէ	8,500,000 Ֆրանգ
Քեարտան ալըգօնմուշ իհթիեաթ ագճէսի	1,763,566 »
Թէհլիքէեէ գարշըլըգ հըֆզ օլունմուշ ագճէ	1,823,314 »
Եէքիւն	12,086,880 »

Իսթանպոլ աճէնթասու
Մ. Ժ. ԱԼՊԻՆԻ

Աճէնցիախանէ, Դարա քէօյ քէօբրիւսիւ գուրպինտէ Մէհէմմէտ Ալի փաշա խանընտա տրր։

Թէլլալը մախսուսը
Տ. ԳՈՒՐԹԷԼԼԻ

LA CENTRALE

Լ.Ս. ՍԱՆԹՐԱԼ
Լ.Ս. ՔԷՍ ՄԷՐԻՏԻՕՆԱԼ
Լ'ԻՆԻՎԷՐՍԷԼ

Մէզքիւր իւչ ֆրանսըզ սիկուրիթա գումբանեալարը, մուայէէն ֆիեաթլա աթէէչ գարշը սիկուրթա իտէրլէր։

Մահէլլը մէրքէզի, Բարիստէ Ռիշլիէօ սօգաղընտա 108 նիւմէրօտա տրր։

Մէզքիւր իւչ գումբանեալարընն, մէմալիքի Շահանէ իլէ Եունանիսթանընն պաշ աճէնթասը, Իսթանպօլտա միւսիւ ՖՕՐԹԻՆԷ ԺՈՒՐՏԱՆ տրր։

Թաֆիսլի մալումաթ ալմագ, վէ էպնիէլէրինի սիկուրիթաեա վաղ իթմէք իսթէեէնլէրին, ? բաքէօյ քէօրրիւսիւ գուրպինտէ Մէհէմմէտ Ալի փաշա խա-նընտա պաշ աճէնցախանէ եէ, վէ Գալաթատա էսքի պօրսա գարշըսընտա մէ-մուրը մախսուսը միւսիւ Մարքիզիէ, վէ Գօնթուար Մարիթիմ, Մէլլէզին Բրէվօյանս, վէ Սէքիւրիթէ Նաման տէօրթ ֆրանսըզ սիկուրիթա գումբանեա-ալը չիրքէթինին թէլլալը մախսուսը միւսիւ Տ. Գուրթէլլիեէ միւրաճաաթ իս-լէմմէլէրի։

ՍԱՐՐԱՓԻՃԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա 7 Ցուն.

Ինկլիզ	գօնսօլիտի	98-15/16
Էսհամը	Ուսմանիէ աչըլը	12-
»	» գարանտը	12-3/8
1865	Իսթիգրազը	13-5/8
1869	»	13-1/4
1871	»	73-
1872	(Պօնտիւ Թրէզօր)	21-1/2
1873	»	12-1/2
Օսմանլը	Պանգասը	11-3/8
Ռուսիա	Իսթիգրազը 1873	90-3/4
Մըսըր	Իսթիգրազը պիրլէշմիշ	72-1/8
»	Իսթիեազլը (չըմէնտը.)	96-1/8
Տէվլէթը	Ալիէնին 1877 Իսթիգ.	
	բազը	85-
Տաիրա	սանիէ	76-1/4
Մըսըրը	Լոչիլտ Իսթիգրազը	96-
1877	Մաճարիսթան Էհամը	96-
Դամպիօ	Բարիզ 3 այ վատէ	

Բարիս, 7 յուն.

Ֆրանսըզ	ֆոնտսուս 3 %	85-05
»	» 3 %	120-27 1/2
Էսհամը	Ուսմանիէ աչըլը	12-20
»	» գարանտը	12- 7 1/2
1865	Իսթիգրազը	66-
1869	»	67-
1873	»	63-
Ռումէլի	չըմէնտը. Թահվիլա.	38-
Օսմանլը	Պանգասը	540-
Դրէտի	Լիոնէ	1017-50
Ռուս	ֆոնտսուս 5 % (1877	98-1/8
Ռուսիանը	Շարք իսթիգրազը	60-1/2
Իթալիա	ֆոնտսուս	89-28
Մըսըր	Իսթիգ. պիրլէշմիշ	365-
Իսպանեա	խարիճի իսթիգրազը	21-3/8
Դամպիօ	Լօնտրա իւզէրինէ	25-28

Բարիս, (Պուլվար) 4 յուն.

Ֆրանսըզ	ֆոնտսուս 3 %	120-17 1/2
Էսհամը	Ուսմանիէ	12-10

Վիէննա, 7 յուն.

Լօնտրա	իւզէրինէ գամպիա	118-50
Ռումէլի	աէմիր եօլ Թահվիլաթը	17-10

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ուսմ.	դեկտ. 26 սպշմ. գր.	13-20
» »	դեկտ. 27 սպհ. աչ.	13-15
» »	Էն եիւքսէք	13-20
» »	Էն աչաղը	13-15
» »	Սաաթ 3 տէ	13-17
1863	Իսթիգ. (Մուքթօն) 6 % Ֆ.	68-
1865	» » 6 % Ֆ.	69-
1869	» (Բինար) 6 % Ֆ.	68-
1872	» (Պօնտիւ Թրէզօր	21-1/2
1873	» (Բինար) 6 % Ֆ.	62-
Ռումէլի	չըմէնտըֆէր	36-3/4
Ռէբօր	դուրուչ	01-
Հէվալէսիզ	»	7-1/2
Ագչէ	ֆայէզի %	09-

ԱԳՈՒՈՕՆԼԱՐ ՖԻԾԱՔ

Գրէտի	ժէնէրալ 6 %	3- 20
Սօսիէթէ	ժէն 6 %	4- 20
Իսթանպոլ	Պանգասը	8- 20
Սօսիէթէ	Օթօման	3- 2
Թրամվայ	8 %	390-
Լավրիօմ	(մատէն)	105-
Աքսիօնլարտա	իշ եօգ	

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Օսմանլը	լիրասը 100 ղրշտան	Ղ. Փ.
Ինկիլիզ	լիրասը	110- 6
Ֆրանսըզ	ալթունու	87-15
Բօլ		90-14
Գրիմից	ալթունու	33-25
Պէեազ	մէճիտիյէ	197-25
Մէթալիք		209-
Պէշլիք		210-
Ալթընգ		129-3/4
Պագըր		700-
Գարպօն	գայիմէսի գարիք	888-

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Էն եիւքսէք	1200-
Էն աչաղը	1200-
Սաաթ 3 տէ	1200-